



ગમમત સાથે જ્ઞાન ધીરસે...

અને કવિતાએ માટે 'કલમખાસાદી' વિભાગ પણ ખરો...

મધુવન

તમારા સપ મને એટલી શ્રદ્ધા તમારા પર તમે જો શ્યામ પણ દેશો તો એ વરદાન થઈ જશે !' શોષક શેર ? માં શાયર કલ્લા પંડિત શ્રદ્ધાની વાત કરે છે. શ્રદ્ધા જીવનનો આધાર છે. શ્રદ્ધાના બળ પર માનવી પોતાના જીવનમાં અણધારી સફળતા મેળવે છે. શાયર આ શેર ? માં શ્રદ્ધાથી શ્યામ પણ વરદાનમાં પલટાઈ જવાની વાત કરે છે.

‘શ્રદ્ધા જ આપને માવી શ્રદ્ધાના મુખમાં કાચક તપાસવા ગયો તો એક પણ નહી’ જવાલંબલીના આ શેર ? માં શ્રદ્ધાના મુખની વાત છે. ભારતીય સંસ્કૃતિમાં શ્રદ્ધાના મુખ ખુબ ઉંચે અને મજબુત રીતે વિકસીત છે વિસ્તરેલાં છે. શ્રદ્ધાનું કાચક તપાસીએ તો શ્રદ્ધા પ્રેમની જેમ જ અકારણ હોય છે. અલોકી હોય છે અને બીની ફલશ્રુતિ પણ અકલ્પનીય અને અવર્ણનીય હોય છે.

‘જો હોય શ્રદ્ધા મુસાફરીને મૂંઝવે મૂંઝવણ તો આપનેને પેણે છે હકમ મુજબ તાર’ મુજરાતી ગઝલના પિંક ગણતારા વચ આચાર ધારણના આ શેર ? માં શ્રદ્ધાનો મહીમા વર્ણવાયેલો છે. જે વ્યક્તિ શ્રદ્ધાની હોડીમાં સવાર થઈ મંજીલ તરફ સરકે આટલે છે એવો મુસાફીર જગતની ગમે તેવી ભુલભુલાવાણીમાં ય ભુલો પાડતો નથી. જેને સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા છે એવી વ્યક્તિના કદમ આપનેને મંજીલ તરફ ખીંચે જાય છે.

‘શ્રદ્ધા જ મારી લઈ ગઈ મંજીલ ઉપર મને રસ્તો છોડી ગયો તો દિશાઓ ફરી ગઈ’ ગઝલકાર ‘ગની’ હદીવાલાના આ શેર ? માં પણ એ જ વાતને વાચા આપી છે જેમણે બુદ્ધિમાં સીમાડાઓની હદ પુરું શ્યામ છે. માણસનું મગજ વિચારી વિચારીને આખરે હદય સામે હાર સ્વીકારી લે છે. મતલબ માણસ બુદ્ધિના સીમાઓ આગળ પહોંચવા પ્રદેશમાં પ્રવેશ કરે છે ત્યારે એ પોતાના મુકામે જરૂર હોયતો જાય છે. શ્રદ્ધામાં એટલી શક્તિ છે જે શક્તિ માણસની બુદ્ધિ બહાર છે.

‘વખાણી વચ્ચે નેય મુજ, હાલક રોહક વાગ્યો શ્રદ્ધા કરે છે દીપક પડ્યા ના ફરીએ શોભાવ્યો’ જીવન પ્રજ્વલી શાખો માં મુંજીલ આંચકી શાખો... કરાનદાસ માણેકની આ પ્રાર્નમાં ખુબ સરસ મજાની વાત થઈ છે. જીવન સરખામાં વખાણવો એવો સિલ્કાતો નિર્માણ શ્યામ છે જ્યારે આપણે અપણી શ્રદ્ધા ગુમાવી બેસીએ છીએ ત્યારે કવિના શબ્દોમાં કહીએ તો ગમે તેવા જીવનના માર્ગમાં અસફળતાનું અંકુશ છવાઈ જાય. જ્યારે કોઈ દિશા આપણને ન માગે, કોઈ સહારો ન હોય ત્યારે શ્રદ્ધા રૂપી દીપક આપણને આગળ લઈવા માટે પ્રકાશ પાવે છે. બસ આપણે ગમે તેવા તોફાનોમાંય શ્રદ્ધારૂપી દીવડો ન હોવાથી એટલું જ ધ્યાન રાખવાનું છે.

‘શ્રદ્ધાનું બીજું નામ કહો તમને મૃતીક શ્રદ્ધા છે કલત સાચી દિશામાં ફિલ્ત’ ગઝલસખાદ, શાયર સોમદે, વ.મ.રાઈઝની આ શેર ? માં શ્રદ્ધાને સાચી દિશામાં ફિલ્ત સાથે સાથે સરખાવવાનો છે. સાચે જ શ્રદ્ધા એટલે સાચી મંજીલ, સાચા પ્રકાશ, સાચી દિશા પરમ પિતાની પ્રાપ્તિ માટે, પ્રેમની પ્રાપ્તિ માટે શ્રદ્ધા બીજી ખુબ જરૂરી છે. આપણી જીવન નીકા શ્રદ્ધા રૂપી હલેસાંચી સાદી રીતે છે જે દિવસે આ શ્રદ્ધારૂપી હલેસાંચી રાહી જશે, એટી જશે તેવો સોક્કસ કુળી જવાની છે. આવી વ્યક્તિએ જીવનસફરમાં વ્યક્તિએ શ્રદ્ધા ક્યારેય ગુમાવવી જોઈએ નહીં. અંતે જોઈએ નહીં ભાતરીનો આ શેર ?

‘જો બસ મારી લીધું છે આપ નક્કી આવવાના છે. જે શક્તિ હોય છે શ્રદ્ધામાં, શોભા પૂર્ણ નહીં લીધી’ ધંધાખાઈ ‘અને’સરકેલી’ મુ.પુ.ડેસાવ, વા. વા. પો. ૯૪૨૭૪૬૪૧૧૧

હવે ભુલ નહીં કરીએ અહીને એકાંતમાં એનો માંની લઈને જીવનના કોઈ અંધારાઓનો ઉજાડ કરી લઈએ હવે મીલાલી ધેંધાં સાથે કોઈ હાસ્ય છાકવણી કરીએ જીવનની દુખની વાત એકબીજા-બીજાવાચક કહેને ભુલકામાંથી વચ્ચે ભૂલો તે વસ્તુને વધી જઈને મરી ગયેલ મનની વાતને કહી શકવન કહી લઈએ અવધવીલત કે મુસાફીર નથી વધું વિચારીએ હવે પ્રેમી બની એકબીજાની મંજીલ મની રહીએ ભલે વાચક ખખે તેનો કાળો કાળખા નહીં કરીએ હવે વિચારવાનો કાલક કાળમ માટે કહી નાખીને નવેસરનો સ્વપ્ન મીલાનને મક્કમ પાવવા માંડીએ સાચી ભવોભવના સહીને તેવો સખરવો આંખીએ કહું એને જવાનું નથી માટે સમજા વિચારી રહીએ કોઈપણને નુકસાન થાય નહીં તેવું કાળમ વિચારીએ સાચી વાતને સ્વીકારી જુદાપણાને પિત્કારના રહીએ વીરા સુખ દુઃખના સાચી મની સાથે જીવન જીવીએ

વૈરામઠઈ સી.વાચક (કાશ્મીર)

પ્રકાશનું પવં છે દિવાળી દિવાળી આવી દિવાળી આવી, નવા વરસનો વખાઈ સાલી કટાકટ તો કટકટ કુટે, મીઠાઈ ખાઈને મોંઘુ મલકે નવાં નવાં કપડાં પહેરી, બાળક, વૃદ્ધ સહુ કોઈ કરને ભગવાનના મંદીરે જાણું, ઇષ્ટન જાતના ભોગ ધરાવજું ભોગ મળીને સાથે જમજું, મોજખજને મસી કરજું માતા પિતાને પને લાગજું, પાડોશીઓને પ્રેમથી નમજું ભગવાનની તો પુજા કરજું, દીન દુઃખીઓને લઈ જાણું ભગવાનની ચાકડી કરજું, અખલ લોકોને ઉજાજત કરીજું સહુની સાથે મળીને રહીજું અમારું આંગણું સોખનું રાખજું, રંગોળી પુરજું તેને સજવજું દીવાલ પ્રગટાવજું ને ઉજાસ ફેલાવજું તહેવરોની શોભા વધારજું, જુનાં વેરે ભાવ ભૂલીને અમે એકબીજાને ગમે મળજું, રંગ પ્રીતને વરસની હેલી આપણે તો ભાઈ રોજ દિવાળી દિવાળી આવી ભાઈ દિવાળી આવી... નાથાલાલ બલમખાઈ (ડીસા)

અસલી ધન

રામસિંહ નામનો એક દરજી હતો. જેને એક પુત્ર હતો. નામ એનું દીપક. દીપક બહુ જ આગુણ અને નકામો હતો. દીપકના લગ્ન થઈ ગયા હતા. તે પોતાની પત્ની રેષ્મા સાથે વફુ વિલા સાથે જ રહેતો હતો. રામસિંહની પત્નીનું મોડક વરસો પહેલાં અવસાન થયું હતું. રામસિંહ પોતે એટલા બધો વફુ થઈ ગયો હતો કે હવે એનાથી કોઈપણ કામ ચતું નહોતું. પરંતુ ગામના લોકો બધું જ જાણતા હતા કે દીપક આખો દિવસ નવરો મહીને માતમ ધમકતો હતો. રેષ્મા પણ પોતાના પતિને કોઈ કામ કરવાની સલાહ પણ આપત નહોતી.

વિચાર રામસિંહ પાસે બચેલી મુડીમાંથી ધરનો ખર્ચો ચાલતો હતો. દીપક પોતાનો રોજરોજનો ખર્ચો રામસિંહ પાસેથી માંગીને પરેશાન કરતો હતો. રોડકા દિવસોમાં બચેલી મુડી પુરી નતાં ધરમાં ગરીબોઈનું સામ્રાજ્ય સ્થાપ્યું. ધરમાં ખાવાના ફાંસ પડવા લાગ્યા. દીપક મદદ કરવાને બદલે વધતો વધતો પિતાને ખુબ જ કટાન પરકાન કરવા લાગ્યો.

એક દિવસ દુઃખથી પરેશાન રામસિંહ ખાટલા પર બેસીને આંસુ વહેવડાવતો હતો. અચાનક એનો બાળપણનો એક મીઠા અમરનાથ ત્યાં આવી રાગ્યો. રામસિંહે એને દુઃખની વ્યથા પોતાના મિત્ર અમરનાથનો કંઠી સંભળાવી. એણે અમરનાથે એના મિત્રના કાનમાં એક યુક્તિ બતાવી.

બીજા દિવસે રામસિંહ પોતાની જુની પેટીને તાખું લગાવીને પોતાના ખાટલાનીએ મુકી ઘીથી અને તે રાત દિવસ એ પેટીની ચોરીકરી કરવા લાગ્યો. દીપકની વફુ રેષ્માએ જ્યારે લગતા ઘણા દિવસો સુધી જોયું કે પિતાજી પલંગનીએ મુકેલ પેટીને પોતાનાથી દુર કરતા નહોતા. વહુને લાગ્યું કે જરૂર આ પેટીમાં સારું એવું કામ છુપાયેલું રાખ્યું લાગે છે. એક દિવસ પિતાજી રૂમમાં નહોતા ત્યારે વહુએ એ પેટીને ઉઘકી જોઈ તો તે ખુબ જ વજનદાર લાગી. તેને વિચાર થઈ ગયો કે જરૂર આ પેટીમાં સારો એવો કામ છુપાઈને રાખ્યો વહી. દીપકને પણ રેષ્માની વાત સાંભળીને પિતાસી ચાલે કે જરૂર પિતાજીએ પેટીમાં સોનું ચાંદી મુક્યા છે એટલે તે એની ચોરીકરી કરી રહ્યા છે.

બંને જણા એક દિવસ પિતાજી પાસે જઈને એ પેટી વિશે પુછ્યું પણ પિતાજીએ કોઈ જ ઉત્તર ન આપ્યો. એટલે બંને જણાએ રોડકા દિવસ મહેનત મજૂરી કરીને રોડકા પૈસા કમાવા અને પિતાજીની સેવા કરીને એમનો વિચાર મેળવી શકાય ત્યારેજ પિતાજીની દોલત મળી શકશે. નહીંતર એક કુટી કોટી પણ નહીં મળે.

જખસ પછી તો દીપક બંને એની વફુ રેષ્મા રામસિંહની સેવા કરવા લાગ્યા. દીપક પણ કઠોર મહેનત કરીને પોતાના પિતાની સેવા કરવા લાગ્યો. હવે ધરની દશા બદલાઈ ગઈ. ધરમાં રૂપિયા આવતાં સુખ અને શાંતિનો પણ અનુભવ થવા લાગ્યો. બંને જણા પિતાજીની સેવામાં કોઈ જ કસર છોડવા નહોતા. એક દિવસ રામસિંહ બીયાર પડ્યો. દીપક અને રેષ્માએ એમની ખુબ સેવા કરી પરંતુ રામસિંહનો અંતિમ સમય આવી ગયો.

ત્યારે રેષ્માએ કહ્યું કે પિતાજી હવે તો તમારી પેટીમાં રહેલું સન અને આપી લી. અમને અસલી ધનની ખુબ જ જરૂર છે. તમે તો હવે આ દુનિયા છોડીને જઈ રહ્યા છો. અરે મારાબાળકો ! રામસિંહ લડખડતા અવાજે બોલ્યો, અસલી ધન તો તમારા હારા આખરાનો ત્યાગ કરવું છે અને તમારો સેવાભાગ ! જુઓ તમે લોકોએ આખરાનો ત્યાગ કરીને જે મહેનત કરી તેનાથી ધરમાં ખુશાલી આવી ગઈ. આ પેટી તો મું તમને સુધારવાને માટે જ રાખી હતી. મને આજે જે જોઈતી અલંકા આ પેટીમાં છે કે તે મને બંને જણાં સાચા રસ્તા પર આવી ગયા છે. આ પેટીમાં કોઈ જ સોનું ચાંદી અથવા ધનદોલત નથી પરંતુ એમાં તો ઈંટ, પથ્થર જ ભરેલા પડ્યા છે. આટલું કહેવા જ રામસિંહનું પ્રાણપંથે ઊંડું પડે ગયું.

પિતાજીના ગયા પછી દીપક અને રેષ્મા ખુબ જ રડયા અને પછી તેઓ વિચારવા લાગ્યા કે પેટીમાં ધન હોત તો ઠેકાલા દિવસ ચાલત ? અસલી ધન તો કહીને મહેનત જ છે જે ઉપારકાર માનવીની સાથે રહે છે !

અમલકે કંઠારા

ધબડકો હરમ્નેક જલનું કામ ધબડકો આપે એવું ગામ ધબડકો મંદીરને મહાકવના ગણ્યા સખ્યા જે સંભામ ધબડકો કોમવાડ બાકાવા સાહું ભેગી થઈ છે ભામ ધબડકો કહી માણા તાવીજ તસબી પંડીતને ઈમામ ધબડકો ધર્મ, અર્ધને કામના ઈડક સરવાણે એ અંજમ ધબડકો બરથાદીના વેપારી સહી મોટાં મોટાં નામ ધબડકો સોંઈસમ હવે

દગો ના કરજે પ્રેમ મને કરી દગો ના કરજે, કઈ હું પ્રેમ તને અનહક વિચાર્યું મારો ના તોડતી તારા વિના કેમ જીવું છું મને જ ખબર છે સનમ ઈતજર તારું મુકી શકી સજની પ્રેમના પથમાં એકઠો થઈ બેચકાઈ ના કરજે, સપનામાં જોઈ હું તારું મોડું મોડું મુખું જાણીને જોઈ હું હું તો આંસીરને મોડું પ્રેમ કરી દગો ના કરજે મુંશાક કાકોર (ભુરાલા)

ગતાકથી સાધુ વિરૂધ્ધ વાત છે.” કાંર વરૂ બોલ્યો.

“જો નિયમ તો ત્યારે લાગુ પડે કે આપણે શિકાર કરતા પકાઈ જઈએ? પરંતુ સાચાવેલોપુલક તેનો શિકાર કરી તેને સામેની ઝાડીમાં લઈ જઈ ત્યાં તેનું માંસ ખાઈ જઈએ” એને કેટલું સુદેર અને ભરાવાદાર હરણ છે. તેનું માંસ પણ કેટલું સ્વાદિષ્ટ હશે!” ગલબો બોલ્યો.

“જો તેને પણ તેનું માંસ ખાવાની ઈચ્છા થયેલી. એ લાલચે જ તું પણ મારી સાથે સોનુના શિકાર માટે જોડાયેલો.” ગલબો શિયાળ ગુરુસા સાથે બોલ્યો, “પરંતુ જોઈ જ વાંધો નથી. સુંદરવનમાં જઈ જો સોનુ હરણ ક્યાંય પણ આપણા વિરૂધ્ધ ફરિયાદ કરશે તો આપણે કહી દેજું, અમે તો સોનુ સાથે માત્ર રમત જ કરતા હતાં. તેમાં તેને જરા વાગી ગયું. તેથી તે ગમરાઈ સુંદરવનમાં ભાગી આવ્યું.”

આમ ફરી બનાવટો વાતો કરી ગલબો શિયાળ કાંર વરૂને સુંદરવન સુધી લઈ આવ્યો પછી “મારે પાણી પીવા જરૂર છે.” કહી તે કાંર વરૂની જુદી પડી નહી કિનારા તરફ ગયો અને લાંબી તે સુંદરવન છોડી ભાગી છુટ્યો. આ વાતની કાંર વરૂને તેલે જાણ પણ ન કરી.

બીજી બાજુ કાંર વરૂ અને નીકળવા લાગ્યું. પરંતુ આખરે જીવ બચાવવા મરશિયું બનેલું

સોબત

સોનું બંનેના પંજામાંથી છુટી ખુબ જ દુર નીકળી ગયું. સોનુ હરણ જીવતું સુંદરવનમાં ગયેલું જોઈ ગલબો શિયાળ અને કાંર વરૂ તો બંને ગમરાયા. કાંર વરૂ તો ગલબા શિયાળો કેવા લાગ્યું, “મં તેને પહેલા કહેલું કે, આપણે શિકાર નથી કરવો પરંતુ તું મારું નહિ.”

“જો તેને પણ તેનું માંસ ખાવાની ઈચ્છા થયેલી. એ લાલચે જ તું પણ મારી સાથે સોનુના શિકાર માટે જોડાયેલો.” ગલબો શિયાળ ગુરુસા સાથે બોલ્યો, “પરંતુ જોઈ જ વાંધો નથી. સુંદરવનમાં જઈ જો સોનુ હરણ ક્યાંય પણ આપણા વિરૂધ્ધ ફરિયાદ કરશે તો આપણે કહી દેજું, અમે તો સોનુ સાથે માત્ર રમત જ કરતા હતાં. તેમાં તેને જરા વાગી ગયું. તેથી તે ગમરાઈ સુંદરવનમાં ભાગી આવ્યું.”

આમ ફરી બનાવટો વાતો કરી ગલબો શિયાળ કાંર વરૂને સુંદરવન સુધી લઈ આવ્યો પછી “મારે પાણી પીવા જરૂર છે.” કહી તે કાંર વરૂની જુદી પડી નહી કિનારા તરફ ગયો અને લાંબી તે સુંદરવન છોડી ભાગી છુટ્યો. આ વાતની કાંર વરૂને તેલે જાણ પણ ન કરી. બીજી બાજુ કાંર વરૂ અને નીકળવા લાગ્યું. પરંતુ આખરે જીવ બચાવવા મરશિયું બનેલું

સાધુની સરચાઈ

એક સાધુજી હતા. ગામે ગામ ફરીને ક્યાવાતો બોધ શિખામણ આપતા. કોઈગામ કે શહેરમાં દાઢ કે ચેતી વધુ દિવસ રોકાતા નહીં. નીકળી જતા. શ્રે કે જે ગામ-નગરની વસ્તી એમને રોકાઈ જવા અને આશ્રમ બાંધીને કામમ માટે વસવાનો આગ્રહ કરતા પણ સાધુનો વંદન કરીને કહી દેતા ના મહેરબાનો, સાધુએ કોઈ દિવસ એક ગામમાં પડ્યા ના રહેવું જોઈને, એમણે એમના શાળાની સરખાણી સખતોવખત જુદા જુદા ગામમાં સ્થાવર ગયું હતું. જેનો સૌને લાભ મળે સાધુનાત્યા વાત સાચી હતી. બાળવખતે શાળાં લાભ સૌને મળવો જોઈને. વાત એકદમ મરી હતી. પછી લોકો સાધુને રોકવાની અપ્રજ્ઞા કરતા નહીં. આગળ એમને જવા દેતા. જ બન્યું, છેલ્લા ચૌદ દિવસથી સાધુએ ગામમાં રહ્યાં હતાં. પંદરમાં દિવસે એ નીકળવા ગામ લોકોએ વંદન કરીને એમને રજા આપી. સાધુ પછી જતા બોલ્યા કેર ક્યાકેર જાતા... સવાના દસ સાડા દસ થયા હશે. સાધુની શિખા ગમે જવા આવી. મોમમાં મોમમાં પુરું થયું હતું. નદીમાં પાણી હતું. એ

પાણી માટીના રંગનું એ સાથે હિલોળા લેતું હતું. સાધુ છેક આવી. દરેક માણસે શ્રમ્મ હોય તે સાથે જ્યાં... નદી પાર કરવા માટે એમનો નીકળી જવા ના ચાલ્યો. એક જાતનો ડર એમણે તરત જ વહેતા પાણીમાં પોતાની લોટી મુકીને પેલા વીંછીને અંદર લઈ લીધો. બચાવી લીધાં વાતથી ડરું તો શા કામનું... આ પ્રકારનો વિચાર કરી સાધુએ નદીમાં ડગ માક્યાં. જેમ જેમ આગળ વધતા ગયા એમ એમ પાણી વધતું ગયું એનું ખંચાણ વધતું હતું. ઈવિજ સુધીનો પાણી આવી ગયું તેઓ આગળ વધ્યાં. ખંચાણ જેમનું તેમ હતું. પાણી માટીના રંગનું હતું. કેડ સમાણા પાણી આવી હશે ત્યાંજ સહેજ સાંધાવાની ભુમી દેખાઈ એ ઉભા રહ્યા. પાણી સાથમાં હતી અને પેલા હાથે ઉંપી વાળી. પાણી નીકળ્યું સાથે વીંછી પણ નીકળ્યો. સાધુએ કોઈકનો જીવ બચાવી લીધો હોવાનો એક આનંદ હતો. એમને એમ પણ થયું કે જો મેં એને મારી લોટીમાં લીધું ન હોત તો એ જાણે ક્યાંય તણાઈ ગયો હોત. અને.... સાધુએ વિચાર્યું.

સાધુએ આગળ વધતાં જતા હતા ત્યાં જાણે... માનવ ઈવિજે આવી ગયાં એટલે હવે નદીનો સામેનો છેડો ભાગ શરૂ થઈ ગયો હતો. સાધુને એક જાણી ધાણ-નિરાંત થઈ પણ ત્યાં તો એમની નજર વહેજ જ તરફથી આવતું હતું એ તરફ એક અચાનક સાધુ પૂંક્યા. વહેજમાં એક વીંછી તણાતો આવતો હતાં. એને જોતાની

દિવાળી દિવાળી આવી દિવાળી આવી વધાર વરસનો નવો રંગ લાવી મારા નગરમાં તમારા નગરમાં આપણા સૌના નગરમાં દિવાળી ના નવા ઉમેરો લાવી સુંદર મુડી આવી દિવાળી રંગો ભરી રંગોળી આંખાણની જુઓ સમજાવે સૌને દિવાળી નવા મધુસા સંકલ્પો લાવી કરે ઈમારો હારે દિવાળી વૃક્ષ, પંખી વનાવણી વધુધરા વધાનોં હોકારો આપે દિવાળી રાજેશ ભાઈયા (વોરા)

આ સાંભળી કાંર વરૂ ઘુજા ઉઠ્યો. તે વનરાજ પાસે કાંરગવા લાગ્યો. પછી ત્યાં હાજર રહેલા કાંર વરૂના મિત્ર મોનું વાંદરાએ વનરાજને વિનવેલી કરી, “જુઓ કાંરનો કોઈ વાંદ નીકળે તેના કાલબે શિયાળની દોસ્તીના ગઢથે આ હાલત લઈ છે. માટે તમે સજા હળવા બનાવો તો સાચું.”

મોનું વાંદરાની વિનવેશમાં સુંદરવનના વીજા પ્રાણીઓએ પણ સાથ પુરાવ્યો. સૌની વિનવેશથી આખરે કાંર વરૂની સજા હળવી કરતા વનરાજ શામસિંહે ફરમાન કર્યું, “જંબલા ઘાથા જે પ્રાણીઓ ઘ્યાનથી સાંભળો. આ કાંર વરૂને પોતાના પાનખા પંજા વડે સોનુ હરણ ઉપર હુમલો કરેલો. તેથી આપ સૌ એક પછી એક પોતાના પગ વડે કાંર વરૂને લાત મારો. જેથી તેનું કાંર વનખા પણ થઈ જશે અને તેની સજા પથ.”

સુંદરવનના રાજાનો હુકમ પ્રમાણે સૌ પ્રાણીઓએ કાંર વરૂને એક એક લાત મારી. કાંર વરૂને નીચું માથું કરી બહુ જ સહન કરી લીધું. ત્યાર પછી તેની ક્યાકારે કોઈ પ્રાર્થનો પરેશાન ન કરવાનું બચાવ પણ આપ્યું. પોતાનો જીવ બચાવવા બદલ તેણે મોટું વાંદરા અને સુંદરવનના સૌ પ્રાણીઓનો આભાર માન્યો.

બીજા ખરાબ સંજતનું વર્ષિયામ ભોગવતું પંડે છે દેવેન વ્યાસ (અંખર)

સાધુની સરચાઈ

વાણી થઈ. સાધુએ આજુ બાજુ નજર કરી. માથું ભીંસી રોકે છે પણ ત્યાં કોઈજ ન હતું. માત્ર છુટા છુટાના પંખીઓના અવાજ કાંઈક નકામ વધાનોં અવાજ આવતો હતો.

સાધુજી ભોલતો હતો. સાધુજી અને મને બચાવો એ બદલ આપનો ખુબ ખુબ આભાર પણ... “પણજુ.” સાધુથી પુછાઈ ગયું.

હું વીંછી છું અને એક દિવસમાં એકકાને કેમ મારવાનો મારો નિયમ છે છેલ્લા બે ત્રણ દિવસથી હું નદીમાં પડી ગયો હોવાથી હું મરી શકતો નથી. હવે હું તમને એક કેમ મારીને મારો નિયમ જાણવી.

સાધુએ સાંભળ્યું સ્તબ્ધ થઈ ગયા. આ તો જેને બચાવ્યો હતો એ એક કેમ મારવા તૈયાર થયો હતો. વીંછી વીંછી હતો અને સાધુ સાધુ. એમણે પોતાના હાથ લંબાવતા કહ્યું, “હે મારા હાથે ઉભા માર અને તારો નિયમ યથાવત રાખના...”

સાધુએ હાથ લાંબો કર્યો આ ભાખત જાણે સાધુની સચ્ચાઈની પરીચાી હતી. રેશુ વિભુસુભા અઓટ (અમદાવાદ)

